

KEŞMƏKEŞLİ TALELİ ŞAİR - BƏXTİYAR KAVANLI

Hazırda Ulu Yaradanın bəxş etdiyi ömrün 78-ci payızına qədəm qoyan Bəxtiyar Kavanlı yaradıcılığından kənarda qalmır, yazıb yaradır. Onun çox keşməkeşli taleyi olub.

Bəxtiyar Bəhmən oğlu Bəxtiyarov 15 sentyabr 1944-cü ildə o vaxtkı Azərbaycan SSR, Laçın rayonu, İpək kəndində təvəllüd edib.

1951-ci ildə İpək kənd ibtidai məktəbinin birinci sinfinə daxil olmuş və 1955-ci ildə həmin məktəbin 4-cü sinfini bitirmişdir. O dövrdə dördüncü sinif də ibtidai siniflər sırasında sayılırdı.

1955-1957-ci illərdə Bülüldüz kənd natamam orta məktəbinin V-VII siniflərində oxumuşdur. VIII sinfi Ərdəşəvi kənd məktəbində başa vuran Bəxtiyar Bəxtiyarov IX-XI sinifləri isə Vağazın kəndində oxumalı olur və 1964-cü ildə həmin məktəbi müvəffəq qiymətlərlə bitirir.

1964-cü ildə Sumqayıt şəhər Kimya Texnologiya texnikumuna daxil olur. Lakin bu təhsil onun ürəyincə olmur. Odur ki, təhsilini dayandıraraq hərbi xidmətə yollanır.

1964-cü ilin payızından 1967-ci ilin payızına qədər (düz üç il) SSRİ Silahlı Qüvvələri tərkibindəki hərbi hissələrdən birində hərbi xidmətdə olur.

Hərbi xidməti başa vuran Bəxtiyarın ali təhsil almaq marağı ona Sumqayıt şəhər Kimya Texnologiya texnikumunda təhsilini davam etdirmək fikrindən qəti olaraq daşındırır.

1968-ci ilin yanvarında Bakı şəhərində tikinti idarələrindən birində fəhlə kimi əmək fəaliyyətinə başlayır.

Nəhayət 1970-ci ildə Bakı şəhərində yerləşən V.İ.Lenin adına Azərbaycan Pedaqoji İnstitutuna (indiki Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti) müvəffəqiyyətlə imtahan verərək Coğrafiya fakültəsinə daxil olur.

1971-ci ildə təhsilini qiyabiyə çevirərək Laçın rayonuna geri qayıdan Bəxtiyar Bəxtiyarov pedaqoji əmək fəaliyyətinə başlayır.

1971-ci ilin sentyabr ayında o, Laçın rayonunun Ərdəşəvi kənd orta məktəbində Pioner baş dəstə rəhbəri kimi pedaqoji fəaliyyətə başlayır.

1975-ci ildə V. İ. Lenin adına Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunda təhsilini müvəffəqiyyətlə başa vurur.

1977-78-ci tədris ilində Bülüldüz kənd natamam orta məktəbində çalışmağa başlayır. Yaxşı əmək fəaliyyəti göstərdiyi üçün Bəxtiyar müəllim bu təhsil müəssisəsində məktəb direktoru vəzifəsinə qədər yüksəlir və 1980-ci ilə qədər bu vəzifədə çalışır.

1980-81-ci tədris ilindən Bülüldüz kənd natamam orta məktəbində təlim-tərbiyə işləri üzrə direktor müavini vəzifəsinə icra etməyə başlayır. 1992-ci ilə qədər bu vəzifədə çalışır.

1992-ci ilin mayın 18-də Laçın şəhəri də daxil olmaqla rayon ərazisinin böyük hissəsi Ermənistan Respublikası Silahlı Qüvvələri tərəfindən işğal edildi. Yaşadığı yurdu tərk etməyi bacarmayan Bəxtiyar müəllim 3 gün tək yaşamalı oldu. Sonda qohumlar onun arxasınca gəlib xeyli çək-çevirdən sonra onu yola gətirdilər. Həmin vaxtdan etibarən Bakı şəhərinin Sabunçu rayonunda məcburi köçkün kimi məskunlaşdı.

Laçının işğalı ilə barışmayan Bəxtiyar Bəxtiyarov könüllü fəaliyyətə başladı. 1992-ci ilin may ayının sonundan iyun ayının əvvəllərinə qədər xeyli əmək sərf edərək bir qrup laçınlı könüllü döyüşçü toplayan Bəxtiyar müəllim taqım komandiri təyin edilir. İyun ayının axırında 45 nəfər könüllü döyüşçü ilə birlikdə Laçının müdafiəsinə yollanır. Taqım komandiri kimi hərbi əməliyyatlara başlayan Bəxtiyar Kavanlının ilk döyüş yolu Laçın rayonunun Bülüldüz kəndindən başladı.

Bir neçə saat davam edən döyüşün sonunda xeyli canlı qüvvə və hərbi sursat itkisi verən erməni yaraqlıları geri çəkilir və Bülüldüz kəndi düşmən tapdağından azad edilir.

Bəxtiyar Bəxtiyarov ehtiyatda olan zabıtdır, "baş leytenant" hərbi rütbəsindədir.

1992-ci ilin oktyabr ayında Bakı şəhəri Sabunçu rayonunun ərazisində, Bakı şəhər üzrə 68 sayılı orta məktəbin nəzdində təşkil olunmuş Laçın 3 sayılı orta məktəbində coğrafiya müəllimi kimi əmək fəaliyyətini davam etdirib. 2011-ci ilin avqust ayından etibarən təqaüdə çıxıb.

Müharibə və əmək veteranıdır.

Bəxtiyar Kavanlı 1984-cü ildən başlayaraq "Tarix, İctimaiyyət və Coğrafiya tədrisi", "Azərbaycan təbiəti", AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda dərc olunan "Xalq və etnoqrafiya" jurnallarında, eləcə də "Azərbaycan müəllimi", "Laçın" qəzetlərində müxtəlif elmi-pedaqoji yazılarla çıxış etmişdir.

1986-cı ildə Azərbaycan Xalq Maarifi Nazirliyi (indiki Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi) tərəfindən Bəxtiyar müəllimin pedaqoji fəaliyyəti qiymətləndirilərək Bəxtiyar Bəxtiyarov "Baş müəllim" adı ilə təltif edilmişdir.

1964-cü ildə "İlk dəfə səs verəcəyəm" adlı şeiri ilə yaradıcılığa başlamışdır. Bu şeir "Laçın" rayon qəzetində çap olunur.

Bəxtiyar Kavanlının "Ömür vəfa etsə" (2004), "Dağlar bizi gözləyir" (2009) "Payız çiçəkləri" (2013) və "Dəryadan bir damla" (2013) və başqa adlarla ümumilikdə doqquz kitabı çapdan çıxmışdır.

2009-cu ili Bəxtiyar Kavanlı yaradıcılığının çiçəkləndiyi dövr hesab etmək olar.

Xalq yazıçısı Əlibala Hacızadə onun yaradıcılığına yüksək qiymət vermişdir. "Bəxtiyar Kavanlının qələmə aldığı şeirlər dərin məzmunludur və düşündürücü poetik məqamlarla doludur. Müəllif uzun müddət arı şirə çəkən kimi təsvir etdiyi poetik anları el bil rəssam fırçasıyla rəngləyib.

Bəxtiyar Kavanlının yaradıcılıq tendensiyası daha çox bizim min illik şeir, dastan yaradıcılığımızdan süzülüb gəlir. Onun şeirləri əsasən sənətkar qüdrətinin nəyə hesablandığını ifadə edir.

El obaya məhəbbət, Vətən həsrəti, yurd sevgisi Bəxtiyar Kavanlının şeirləri-

nin əsas qayəsini təşkil edir. Onun qələmə aldığı şeirlər oxunaqlığı ilə diqqəti cəlb edir[.

Bəxtiyar Kavanlının Vətən həsrətli, yurd sevgili, qələbə ruhlu şeirlərini oxuyan hər bir kəs məftun olur. Şeirlərində daha çox klassikliyə üstünlük verən şairin dil üslubu sadə və çox rəvandır. Şair Bəxtiyar Kavanlı şeirlərinin mövzuları sadəcə ömür-gün sürdüyü həyatdan deyil, eləcə də ürəyinin yangısından, qəlbinin göynərtisindən qaynaqlanmışdır.

Bəxtiyar Kavanlı 1974-cü ilin avqust ayında Həsənova Mələhət Yusif qızı ilə ailə qurmuşdur. Bu evlilik zamanı 2 oğul, 2 qız övladı dünyaya gəlmişdir. Onun 5 oğlan, 2 qız nəvəsi var.

Bəxtiyar Kavanlı ömrünün müdrik çağında da yazıb-yaradır və gəncliyində olduğu kimi əsərlərini dövrü mətbuatda və ədəbi dərgilərdə çap etdirərək sevimli oxucularına çatdırır.

Əli bəy AZƏRİ

*Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü,
Prezident təqaüdcüsü*

